

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivaltal illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítorsórtófogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér-sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A tisztviselő kérdéshez.

Az az életre való eszme, a melyet egyik tisztviselő társunk vetett fel és a melyért neki nem lehetünk eléggé hálásak, egyre nagyobb hullámokat ver fel maga körül, s az eddig történtek után immár bizonyosra vehetjük, hogy rövid idő elteltével arról nem mind ideáról, hanem mint reális valóságról fogunk beszámolni. Az az imponáns első közgyűlés, a melyet a városokban hívott egybe a tisztviselők érdemeken dús elnöke: *Kubinyi* Aladár, törvényszékünk elnöke, a legszebb reményekre jogosít mindannyiunkat. Ott láttuk tisztviselőink színét-javát, nem csupán azokat, kiket a parancsoló szükség hajt, de azokat is, kik okos meggondolással, habár kényeszerítő szükség nélkül, családjuknak tökéletét óhajtanak biztosítani, magukat pedig egy olyan gondtól vagy mondjuk csak kellemetlenségtől megkímélni, melyet mai viszonyaink között csupán a háziurak nem ismernek. A bizottságok működésüket már megkezdték, a tárgyalások megindultak. A többi a jövő titka.

Bizonyos dolog, hogy a lelkesedés sokra képes, e fölül nincsenek is aggodalmaink. Azonban a nem érdekeltek közönye, vagy az ellenkező irányban érdekeltek ellenséges magatartása már sok szép eszmének szegte nyakát. Ha konkrétan tisztviselőink most megindult mozgalmát nézzük, itt is megkülönböztethetünk a város lakosságának nagy táborában olyanokat, kik részint közömbösek, részint ellentétes érdekük folytán szeretnék már előre az egész mozgalmat szárnyszeggetten lehullva látni. Mindkét jelenségnek meg van a lélektani magyarázata, foglalkozzunk egy kissé ezzel.

Maga a város rendszerint nem lelkesedik a tisztviselőikért, kik általában a város közterheinek viselésében csak kevés, esetleg semmilyen részt sem vesznek. Ellenben élvezik azokat a kulturális és gazdasági előnyöket, melyeket a város a falai közt lakóknak személyválogatás nélkül nyújt. A mi áll a városra, mint erkölcsi testületre, áll a bennszülöttekre is. A pótdó nyomja

a városi polgárt, de alula kibújik a „vízhozta-galyesapta” állami tisztviselő. Hogy aztán a városi polgár effeletté bánkódásai közt pótdóját tisztviselő lakójának a házbérből kétszeresen nyuzza ki, az lehet tréfa, de tréfának is igen rossz, legtöbbször pedig keserű valóság. Végül azok, kik érdekelve ebben a vígjátékban nincsenek, kinevetik a sopánkodó háziurat, de vállvonogatva haladnak el a megsavanyodott tisztviselő mellett.

Kinek van itt igazsága? — kérjük. — a városnak? a háziurnak? a tisztviselőnek? Legyünk igazságosak, — végre is ez, tisztviselők lévén, nem kerül semmibe. — Nincs igazsága sem a városnak, sem a háziurnak, sem a tisztviselőnek. Vagy mondjuk, igazsága van mind a háromnak külön-külön, sőt igazsága van még a közömbös érdekteleneknek is. — A városnak nincs igazsága annyiban, hogy a tisztviselő tudvalevőleg nem gyűjtve tökélet, ellenben fizetését az utolsó fillérig elköltvén, azt másnak, mint a városnak, nem hagyja, és bizony egy emberöltőn keresztül tekintélyes összeget ott hagy, — mindenesetre tekintélyesebbet, mint a mennyit özvegyen hagyott feleségének és árváinak hagyhatna. Ki tette ezt el? a város! (az mellékes, hogy melyik zsebébe.) Nincs igazsága a háziurnak sem, mert azt még a mai világban sem merjük igazságnak kimondani, hogy a védtelen nő helyzetével visszaélni: ez igazság! Végül: még a tisztviselőnek sincs abszolút igazságuk, ha panaszkodnak. Miért nem lettek püspökök? miért nem választottak szüleiknek latifundiumos uraságokat? miért van annyi gyerekük, ha még élni sem tudnak?

Viszont készséggel ismerjük be, egy szemernyi igazsága mindegyiknek van. — A város igazságát már érintettük. A háziurak igazsága is derenghet lelki szemünk előtt, ha magunkat az ő rózsás helyzetükbe képzeljük. Kérdés, ha mi volnánk háziurak, — mint a hogy akarunk lenni, — nem néznők-e mi is sanda szemekkel az ehhez hasonló mozgalmakat? Mert végre is, az

érvágástól joga van mindenkinek idegenkedni, sőt a gyöngébb lelkeknek undorodni is. Megérthetjük továbbá az érdektelenek szimpátia hiányát is a mai tülekedő, rohanó, lázasan élő korban. Legutoljára pedig megengedhetőnek gondoljuk azt is, ha az a kis tisztviselő olyan valamit próbál, a mivel mostoha sorsán könnyíthet és arra gondol, hogy egyesült erővel sikerül talán családjának rendezetlen váltók helyett egy kis házaeskát hagyni, a hol az árván maradt fészekalja meghuzhatja magát, ha odakinnt nagyon dühöng az élet zivatarja.

Nem ellenségeskedés kell nekünk, hanem megértés, és ha nem volna igényünk túl nagy: egy kis jóakaratu segítség. Ezt a segítséget első sorban a várostól reméljük. Ha segít: elesik a „vízhozta-galyesapta” jelző, mert a tisztviselő háziur, s így adóízető „alany” lesz, részt vesz a pótdóban és más effajta jóban. Letelepedik és beszünteti nomád hajlamait.

Meg is jelölhetjük a segítség módozatait: ez pedig a telekszerzés nagy munkájában rejlik. Ha a mozgalom nem sikerül: ezen fog múlni. Igaz, hogy ez sem legyőzhetlen akadály, mert telket, ha máshol nem, valamelyik határban majd csak kapunk. Ezt azonban a városnak nem szabad engedni! ellenkezőleg: benne kell tartani a tisztviselőket! Az értelmiség zömét ők alkotják, attól a várost nembánomságból vagy ósdi elvekből kiindulva megfosztani nemcsak könnyelműség, de egyenesen bűn volna! Bizonyítsa be a város vezetősége, hogy az új kor szellemét sajátjává tette, s a szerint viszi a város ügyeit előre. Más városok maguk járnak elől a kezdeményezésben is, ingyen telket bocsátanak rendelkezésre, — adatokkal tudunk beszámolni! — mi csak olesó telket kérünk, hogy egy új városrészt építhessünk azon. Bizalommal fogadtuk a város polgármesterének ez irányban tett ígéretét, s nagyon kérjük a nyilvánosság előtt, hogy annak beváltását minden eszközzel igyekezzék előmozdítani. De kérjük a város minden egyes polgárát is, hogy ahol tud, —

TÁRCZA.

Czélyszerűség a természetben.

Írta: HORVÁTH ZOLTÁN.

(Folytatás.)

Ilyen például Lange hasonlata: „valamint egy ember, a ki millió puskát állítana föl és süttögetné mindenfelé, hogy egy nyulat löjjen, czélyszerűtlenül eszelekednék: éppúgy a természet is, a mely annyi csirát és életet pazarol és kevés esetben juttat néhányat kifejlésre, a czél-szerűtlenség bélyegét hordja magán.”

A hasonlat éleselméjű, de nem találó, mert itt Lange a sok elpazarolt virágporra, a sok bacillus elvesző csirára, a ki nem kelő magvakra ezélez, de ez nem áll egyenlő értékben a vadászati zsákmánnyal és a ráfordított anyaggal és fáradsággal. Ugyan szépen volnánk, ha minden betegségit bacillus és bacterium életben maradna, ez a Lange szerint tökéletesebb állapot kúpusztítana mindnyájunkat a föld színéről! Azután a természet nem kénytelen spórolni a puskaporról, mint az ember: van neki miből puffogtatni és ha ezer virágpóra a sárba hull és ezer mag elszárad a kemény földön, az azért nem vész kárba, mert anyagával termékenyíti a földet és a természet máshol használja föl. Sőt igen nagy czél-szerűséget látunk abban, hogy a természet kiválogatja az életre való lényeket és csak annyit nevel föl belőlük, a mennyi szépen megélhet egymás mellett.

A kitért Tyndallnak az az ellenvetése van a czél-szerűség ellen, hogy a víz kivételes magatartásából szoktak érvelni a czél-szerűség mellett. A víz ugyanis a a fagyáspont fölött 4° Celsiusnál éri el legnagyobb sűrűségét, ezen alul vagy fölül egyaránt ritkább és így a jég mindig a víz színén képződik s alul maradhat a nála sűrűbb víz, a melyben a halak és egyéb állatok megélhetnek és nem fagnak be télen. Így a víznek az a kivételes magatartása a bőséges életnek menedékhelyévé teszi őt és ebben a czél-szerű berendezésben okoskodásunk a teremtés czél-szerűségének egyik példáját

látja. Ámde a derék Tyndall másként okoskodik. Szerinte nem értelmünk, csak érzelmünk lát itt czél-szerűséget, (hogy miért? arra a kérdésre a kitűnő fizikus adós marad a válaszzsal;) azután azt veti ellen, hogy nemcsak a víz, de a bizmut is ilyen kivételes magatartást mutat, pedig a bizmutban nincs élet. De hát az természetes dolog, hogy olvadt fémekben még mindeddig nem éltek halak vagy más élő állatok és hogy a természet berendező érteleme éppen a vizet választotta ki ezeknek az állatoknak lakóhelyül, az jogában állott és nem tartozott avval, hogy olvadt antimoniumba is rendelkezzen élőlényeket. Tehát az a körülmény, hogy olvadt antimoniumban (más néven bizmutban) nem élnek élőlények: semmit sem von le a víznek említett czél-szerű berendezéséből és nem kell az érzelenhez folyamodnunk, hogy a víznek ezt a czél-szerű kivételes magatartását belássuk. Lehet különben, hogy Tyndall kívánsága a jövőben teljesülni fog, ha fölismerjük, a mit ma még nem tudunk, hogy t. i. mire czél-szerű a bizmutnak hasonló kivételes magatartása.

Helmholtznak is van egy-két nehézsége ide vonatkozólag. Így nem találja elég tökéletesnek a szemet, mert az ember keze tökéletesebb optikai eszközöket is hoz létre, valamint a fül is a külső hangot megváltoztatja s gyöngíti vagy erősíti. De az éleselméjű Helmholtz abban téved, hogy összezavarja a czél-szerűséget a tökéletességgel. Lehet valami kevésbé tökéletes, de azért saját céljának teljesen megfelelő, a mint hogy az emberi építménynek sem egy a célja; más épület a király palotája, más a favágó és szénégető kúnyhája; de azért, ha mindkettőt megnézzük, belátjuk, hogy a maga nemében czél-szerű: eszme tervezte ki a megfelelő célra kőből vagy vályogból, fából és nem jöhetett létre véletlen össze-vissza dobálásából az építő anyagnak.

Ilyenfélék azok a nehézségek és ellenvetések, a melyeket a természet czél-szerűsége ellen föl tudnak hozni, és jól jegyezzük meg, hogy ugyancsak törték rajta a fejüket az ellenpártiak: a materialista iránynak leg-

kiválóbb vezéralakjai, míg ezeket kitalálták, mert el kell ismerünk, hogy ezek nagy tehetségre, éles elmére valának, de alapjukban véve csekély jelentőségű értelem-esavaráások, téves okoskodások és helytelenül alkalmazott hasonlatok, a melyek az erőltettség bélyegét anyajegy gyanánt arcukon viselik. Ha már most ezek a kiváló tehetségek, éles elméjű emberek csak ilyen gyöngé ellenvetéseket bírtak kiokoskodni, akkor igen erős lábon áll a természet czél-szerű berendezésének ügye és a czél-szerűség mögöl a fátyolon átcsillámlik a természet alakjait tervező értelem.

De lássuk egynehány világosabb példában ezt a czél-szerűséget!

A növényi élet berendezésénél igen érdekes például az, hogy az önállóan élő növények, vagyis a nem élősködők leveleikben vagy egyéb sejtjeikben *levélzöldet*, ugynevezett *chlorophyllt* tartalmaznak. Ez a levélzöld vagy chlorophyll képessé teszi a növényt arra, hogy nemcsak a földből, de a levegőből is táplálkozzék, még pedig a levegő szénsavát vegye föl, azt, a mi embernek, állatnak méreg és éhből a szénsavból a napsugarak hatására alatt keményítőt vagy más hasonló szénhidrátot formáljon. Így sokan nem tudják talán: hogy a burgonya, ez a kedvelt és fontos táplálék szerünk, nagy részben a levegő szénsavából alakul, mert a benne lévő keményítő előbb a leveleken képződik ki a levélzöldben s onnan vonul le a száron át a gumókba. Így hát a chlorophyll nagyon czél-szerű életműszerv a növény táplálkozásában, annyira, hogy a chlorophyllal el nem látott növények, pl. a gombák kénytelenek élősködni más élő vagy rothadó szerves anyagokon, mert a levegőből levélzöld hián nem tudnak táplálkozni.

Milyen czél-szerű például némely mocsári moszatok berendezkedése arra, hogy saját fajtájukat megvédjék a nagy hideg és a nagy szárazság ellen. Így a spirogyra nevű zöld fonalmaszat közönségesen csak osztódással hozza létre sejtjeit és növeli fonalait, de kezd a töcsa kiszáradni, vagy fagyosra fordul az idő, azonnal gondos-

pedig mennyi téren lehetséges lesz! — támogassa ezt a mi esendes és csak jóra irányuló törekvésünket.

Ha állandó letelepedésünkhöz a lehetőséget megadják: mi hű és kötelességtudó polgárai leszünk Rimaszombat városának! *Egy tisztviselő.*

A rimaszombati „Polgári Olvasókör“.

Nevezetes nap a folyó évi február 7-ike a rimaszombati „Polgári Olvasókör“ életében, — mert az e napon tartott közgyűlésen vált meg állásától az egyesületnek 18 éven át folyton egyhangu osztatlan bizalommal megválasztott elnöke *Rábely Miklós*.

Átadta helyét másnak, s nem engedett a megismétlődött óhajnak, hogy vállalja az elnöki tisztet továbbra is.

Elhatározása folytán az egyesületnek új elnököt kellett választani s az egyesület az elnökválasztással, mikor szakítva régi tradícióival, nem a rimaszombati iparos polgárság sorából választotta új elnökét, kifejezést akart adni annak, hogy nem tesz különbséget tagjai között semmi tekintetben, hanem szívesen fogadja a társadalom minden tagját otthonában.

És *Kathona Géza* polgári iskolai igazgató személyében, midőn új elnököt választott — ezen állásfoglalásának igen szerencsés kifejezést adott. Az ő egyénisége garancia arra, hogy a kör ezutánra is a társadalmi béke együttérzés organuma lesz s az ő együttműködése *Varga Lajos* alelnökkel, a rimaszombati polgárság ezen egyik vezéralakjával, biztosítja az egészséges demokraczia uralmát az egyesületben.

A *Rábely Miklós* nyomán haladva, az evolúció törvényei szerint, a polgári olvasókörnek a rimaszombati művelt demokratikus társadalom központjának kell lennie. — Hogy az legyen, e célra az új vezetőség ép úgy, mint a régi is, minden lehetőt meg fog tenni.

A *Rábely Miklós* elnöksége alatt épült helyiség, a taglétszám szaporodása s a növekedő igények folytán már szűknek bizonyult s azért az új vezetőség első főfeladata a helyiségek kiépítése lesz. Ezt eddig is csak a nehéz pénz- és munkaviszonyok akadályozták.

Ma azonban már körülbelül 50000 koronányi tiszta vagyona s 300-ra felszaporodott taglétszáma mellett, ennek utjában nem fog állni semmi.

És hogy ez ma így van, azt az elődöknek s elsősorban volt elnökének *Rábely Miklósnak* köszönheti az olvasókör.

És most átadjuk a szót alkalmi tudósítónknak, ki az alábbiakban referál az olvasókör folyó hó 7-én tartott közgyűléséről.

A polgári olvasókör közgyűlése.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg folyó hó 7-én a polgári olvasókör évi rendes közgyűlését id. *Rábely Miklós* elnöklésével.

Az elnöki megnyitó után a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét olvasták fel, majd az *Illés Sándor* jegyző által megszövegezett szép és tartalmas jelentést hallgatták meg a nagy számban összegyűlt tagok.

A jelentés különösen emelkedett hangon, méltó elismeréssel emlékszik meg id. *Rábely Miklós* elnök 18

edik jövőjéről, imitt-amott, bizonytalan helyeken két-két sejt összeolvad és egy erős sejtet: zygospórát hoz létre, s pusztuljon bár el az egész zöld töröngy minden fonala, ez a néhány zygospóra nem pusztul el: kibírja a szárazságot, életereje dacol a tél fagyával és ebből a kis gombostütejnyi testecskéből újra benőhet fonalakkal az egész mocsár, mielőtt az idő kedvezőre fordul. Ez is czélszerű berendezés a fonalmaszat fajtájának fennmaradásában.

Ezer meg ezer ilyen prédát tüntet föl a növényélet.

Érdekes például az a berendezés is, a mely szerint a virágok beporzása történik. A diófa, mogoró, fűzfá stb. rengeteg sok virágport hoz létre barkáiban, mert a szélre van bízva, hogy elvigye a virágport a bibére, a szél pedig nem ezelő, csak szétszór, tehát jó, ha ezer közül egy adajut és így az ilyen növényeknek sok virágporra van szükségük. Más virágok kevesebb port hoznak porzóikban, mert őket a rovarok szokták fölkeresni s a rovarok csalogatására a virág színes pártába öltözik és megfelelő illatot áraszt. Így a méhek a fehér, piros, kék vagy élénksárga jömlatu virágokat kedvelik és a míg a virágba bebújva a tenéken lévő mézet nyalogatják, addig hátukhoz, oldalukhoz verődnek a porzók s önkéntelenül is elviszik magukkal az odadörzsölt port más virágba, s ez fontos dolog, mert méhek nélkül nem ehetnének almát, körtét, szilvát, barackot és más finom gyümölcsöt, nem lenne gyümölcs a virágból, ha a szorgalmas kis méh át nem hordaná a virágport egyikről a másikra. Hasonlóképpen áll a legyekkel, a melyeket hajlandók vagyunk haszontalan állatoknak tartani. A legyek szeretik a szennyessárga és hússzínű, kellemetlen illatú virágokat és igen sok növényt ők termékenyítenek meg a virágpor áthordozásával.

A virágoknak ilyen berendezése s a rovarok és virágok ilyen harmonikus összefüggése szintén czélszerűséget árul el.

De hát lássunk néhány példát az állatvilágból.

(Vége következik.)

éven át kifejtett buzgó és eredményekben jelentős, sikerekben gazdag elnöki működéséről, melynek legkésebben szóló megismerője a kör mai kedvező helyzete. Az évi jelentés megemlékszik a terve vett építkezés elhalasztásáról is, melynek okát a kedvezőtlen munkaviszonyok, s az építkezés drágasága képezik.

A múlt évben 6 rendes, 1 rendkívüli választmányi ülést és több értekezletet tartottak. A könyvtár 1511 műből áll 1588 kötettel, 1907-ben 297, 1908-ban 291 kötettel gyarapodott a könyvtár állománya.

Még az elhunyt tagokról emlékezik meg kegyelettel a jelentés, majd beszámol a jótékony adományokról. Id. *Rábely Miklós* és *László János* 100—100 koronát, *Rónay Gyula* 10 koronát adományozott.

A jelentés tudomásul vétele után a számvizsgáló bizottság előterjesztése tárgyalattat. *Varga István* pénztárnok számadásai felülvizsgáltattak, minden rendben találtattat, az adósság mintegy 1500 koronával apasztott, s a vagyon 5—600 koronával gyarapodott. Bevétel volt 5952 kor. 28 fillér, kiadás 5694 kor. 12 fillér, maradvány 258 kor. 16 fillér. A kör vagyona 57806 kor. 28 fillér, a teher 12795 kor. 47 fillér, a tiszta vagyon 45010 kor. 81 fillér. A közgyűlés *Varga István* pénztárnoknak elismerése kapcsán a felmentvényt megadta, s a jövő évre a költségelőirányzatot 6180 koronában állapította meg.

A választmányi előterjesztése folytán a közgyűlés ezután az alapszabályokat módosította olyképp, hogy ezután a tisztikar 3 évre választandó. Az alakulás és a választmány megválasztása azonban évről-évre történik.

Ezután *Rábely Miklós* elnök maga és tisztitársai s a választmány nevében köszönetet mond az eddigi bizalomért, s lemondásukat bejelenté.

Komáromy Géza indítványára a közgyűlés a tisztikarnak, de különösen az érdemes elnöknek hálás köszönetet és elismerést szavazott, e felszólalás kapcsán dr. *Kovács László* is szót emelt, s tudomására adta a közgyűlésnek, hogy a választmány id. *Rábely Miklós* a kör fejlesztésében és vezetésében kifejtett buzgó és sikeres működése elismerésül örökös díszelőknek óhajtott volna megválasztani, de az érdemes férfiu töle megszokott szerénységgel kitért az elismerés ilyen nyilvánítása elől, kijelentette, hogy ő mint közkatona kíván ezután is munkás tagja lenni az olvasókörnek.

A közgyűlés ezután dr. *Kovács László* és id. *Rábely Miklós* indítványára egyhangulag megválasztotta elnöké *Kathona Gézát*, alelnöké *Varga Lajost*, ügyészé dr. *Cziner Miksát*, háznagygyá *Gábris Barnabást*, gazdát *Kovács Lászlót*, könyvtárossá *Bodor Lászlót*, pénztárossá *Rónay Gyulát*, jegyzővé *Angyal Istvánt*.

A meghívott *Kathona Gézát* lelkes éljenzéssel fogadták s *Rábely Miklós* meleg szavakkal üdvözölte őt, mire az új elnök talpraesett, szép beszédben mondott köszönetet. *Varga Lajos* alelnök is megköszönte a bizalom nyilvánítását.

Választmányi tagokká megválasztottak egyhangulag következők: *Balázs József* id., *Benyó Béla*, *Benyó László*, *Csapó János* id., *Csapó János* ifj., *Csapó Lajos*, *Cseh István*, *Cseh János*, *Csernay Dániel* dr., *Eszényi Gyula*, *Gyürky Pál* dr., *Gaskó János*, *Horváth György*, *Istók József*, *Illés Sándor*, *Kármán Aladár* dr., *Kóhuth Lajos*, *Komáromy Géza*, *Králik Béla*, *Kovács László* dr., *Kovács Zsigmond*, *Konyha Béla*, *László János*, *Lévai Izsó*, *Lojko Lajos*, *Makovits Lajos* id., *Rábely Miklós*, ifj., *Rábely Miklós*, *Rakottay Lajos*, *Soós Ferenc*, *Schulhof Pál*, *Stolec Zsigmond*, *Szabó Ferenc* adótárnok, *Szabó József* kozma, *Szabó József* mészáros, *Szabó István* m., *Tarjányi Béla*, *Takács László*, *Váry János*, *Vályi Ferenc*, *Veres Samu* dr., *Varga István*, *Vozáry Samu*, *Zsuffa Kálmán*.

Hirdetmény.

80. sz. — A védtörvény utasítás I. rész 32. § a értelmében az 1888. évben Rimaszombat r. t. városban és a közigazgatásilag hozzá esotolt pusztákon született és itteni illetőségű 1-6 korosztálybeli állításkötelesek sorshuzása 1909. évi február hó 15-én, délután 3 órakor fog a városházán, a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében megtartatni.

A személyes megjelenés az állításra kötelezettek szabad tetszésére van bízva.

Rimaszombat, 1909. február hó 4-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Párbaj. Lapunk felelős szerkesztője e héten háromszoros párbajt vívott egymásután pisztolyra és kardra. Első sorban *Kosuth Jánossal* pisztolyra verekedtek, majd karddal folytatták. A lövések a levegőbe mentek, a kardpárbajnál pedig kétszeri heves összeesapás után szerkesztőnk mellén, *Kosuth* pedig kezén sebesült meg könnyen. Azután *Frisch Sándorral* verekedett pisztolyra, mely esetenél szerkesztőnk golyója *Frisch* füle mellett süvített el. A karddal való viaskodásnál pedig *Frisch* oly erős vágást kapott orra tövére, hogy nyomban összeesett. Szerkesztőnk teljesen sértetlenül került ki e viaskodásból. A harmadik párbajt, mivel városunkban a rendőrség közbelépett, Feleden vívta meg ifj. *Kubinyi Andorral* szintén először pisztolyra, azután pedig kardra. E párbajnál is a pisztollyal való mérkőzés eredménytelen maradt. A karddal való küzdelem pedig *Kubinyinak* arcán és mellén való sérülésével végződött. Szerkesztőnk teljesen sértetlen maradt.

Hagyaték. A Bécsben elhunyt dr. *Székely Bertalan*, ki az itteni elemi iskolák javára 10000 koronát hagyományozott, a rozsnyói róm. kath. főgimnázium javára is hagyományozott ennyi összeget azzal, hogy annak évi 400 korona kamata szegénysorsu főgimnáziumi jó tanulók között osztandó ki.

Közgyűlés. A rimaszombati kaszinó évi rendes alakuló és tisztújító közgyűlését mához egy hétre, folyó hó 21-én vasárnap d. u. 3 órakor tartja, melyre a tagokat teljes számu megjelenésre kéri az elnökség.

Eljegyzések. *Balaton János* m. kir. posta-táviró tiszt, es. és kir. tartalékos hadnagy folyó hó 8-án jegyet váltott *Stolec Lenkével*, *Szentgyörgyi Kemény Erzsébet* — férjve volt *Stolec Lajosné* — kedves leányával. *Braun Sándor* helybeli csetegyáros eljegyezte *Miskolczon Müller Gizikét*.

Házasság. Dr. *Stern Jakab* helybeli ügyvéd f. hó 7-én vette nőül *Budapestben Herber Matildot*.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Fächer Barna* tornaljai adóhivatali gyakoronokot ideiglenes minőségű adótitkárré nevezte ki a kiskvárdai adóhivatalhoz.

Közgyűlés. A rimaszombati róm. kath. olvasóegylet ma (14-én) délután 3 órakor tartja saját helyiségeben rendes évi közgyűlést, melyre a tagokat meghívón értesítette *Váry János* elnök és *Kollányi László* jegyző.

Halálozás. Egy tisztas uriaszony, a régi időkben a vármegyei előkelő társaságok kedvelt tagja: özv. *Stelkovich Istvánné* szül. *Miksz Anna* hunyt el folyó hó 8-án városunkban. Az elhunyt halála széles körökben keltett őszinte részvétet. Temetése folyó hó 10-én nagy részvétel mellett ment végbe.

Széchenyi-bál. A budapesti „Vigadó” összes helyiségeiben lezajlott folyó hó 6-án a Széchenyi-bál óriási fény és pompa mellett nagyközönség jelenlétében. Vármegyénkbeli a bál védnöknői között szerepeltek: *Háros Lászlóné*, *Nagy Aladárné* és *Samarjay Jánosné*; Ezek közül a fényes bálon *Nagy Aladárné* jelent meg.

Uj gazdasági felügyelőségek. *Darányi Ignác* földművelési miniszter itt időzéseknek nyomai lassacskán meglátszanak egyes intézkedéseken, melyek városunk fejlődésének előmozdítását czélozzák. Mint értesülünk ugyanis, a miniszter *Gömör-Kishontvármegye* területére Rimaszombat székhellyel külön gazdasági felügyelőséget szervezett.

Tisztviselők gyűlése. Már hetek óta folyik a mozgalom városunkban, hogy tisztviselő-telepet kell létesíteni. Ehhez az utat és első lépést a tisztviselők az által találták meg, hogy első sorban megalakították a tisztviselő szövetséget. — A tisztviselők szövetségének első alakuló közgyűlése folyó hó 10-én folyt le a helybeli kir. törvényszék termében és pedig impozáns keretben. Körülbelül 60-nan jelentek meg a gyűlésen, melyen egyhangu nagy lelkesedéssel *Kubinyi Aladár* kir. törvényszéki elnök, kuriai bírót választották elnöké. Alelnök lett *Kubinyi Ferenc* megyei t. főügyész, titkár pedig *Vall József* m. kir. számvizsgáló, ki első uttörő volt e téren és ki már sok kész dologgal számolt be a gyűlésen. — A gyűlést a megválasztott elnök vezette, az előadói tisztet pedig *Vall József* töltötte be ügyesen és a telep létesítésének kérdésében sok fontos dolgot adott elő, a memyiben már régen foglalkozik e kérdéssel. Előadásából kiemeljük, hogy napokat töltött Budapesten, s minden oly egyént megszerzett, kik hajlandók lennének az építkezést vállalni és az ezzel járó költségeket finanszírozni. Nagyon meglepte a tisztviselőket, hogy *Vall József* nem elégedett meg fővárosi tanulmányával és tapasztalataival, hanem tovább ment: Győrbe. Győrben ugyanis *Hlatky Schlichter Lajos* műépítész, a nemrég megválasztott országgyűlési képviselő fáradozik a tisztviselő-telep létesítésén s hajlandónak jelentette ki, hogy városunkban is szívesen veszi ez ügyet kezébe, ha arra meghívást kap. — A titkár előadásából azokat az indító okokat, melyek őt e nagy terv keresztülvitelére ösztönözték és ez ideig is fáradt, nem akarjuk ismételni, mert azokkal már bőven foglalkoztunk e kérdésben közölt vezető cikkekünkben. — A közgyűlés ezután egy végrehajtó bizottságot választott, melynek tagjai jobbjára mérnök emberek lettek. Ezen végrehajtó bizottság ügyvezető elnökévé *Kubinyi Ferenc* megyei t. főügyész választott meg, titkárrá — illetve jegyzővé pedig *Vall József*. — A végrehajtó bizottság, mely hivatva van a tervezetek kidolgozásával, már folyó hó 11-én ülést tartott és lázas gyorsasággal végzi a reá bízott nehéz teendőket. — Nagyon fontosnak találjuk felemlíteni, hogy városunk ügyes fiatal polgármestere: dr. *Kovács László*, — mint felszólalásából kiérték — szívvel és lélekkel mellette van ez ügynek s igyekezn fog az érdekek megvalósításánál hathatósan közremunkálni. — Ismerve a jól választott elnök képességét, akaraterejét és szavának súlyát, valamint a mellé választott egyének képességét és munkásságát is, most már egész biztosra vesszük a tisztviselő-telep létesülését.

Műkedvelői színelőadás Várgedén. Vettük a meghívást és színelőadás, mely szerint a várgedei r. kath. olvasó- és dalkör műkedvelői ifjai, az ajkai és resiczei bányákban szerencsétlenül jártak hátramaradottak segélyezésére folyó hó 21-én a várgedei gyógyfürdőben táncszállal egybekötött színelőadást rendeznek. — A védnöknői tisztet *Kubinyi Bertalan* né, e kedves modor, jószívű uriaszony fogadta el, s már ezen körülmény is biztosítja a mulatság sikerét. Színtre kerül: „Sári néni”, „A holdkőrosok” és „Nem jut eszébe!” 1—1 felvonásos kitérő boházatok. Az előadás rendezésének nagy munkáját *Simon Imre* róm. kath. segédlelkész, *Rajner Károly* tanító és *Varga Miklós* vállalták el. A mulatságra városunkból is sokan készülnek.

Jelmezestély Tamásfalán. A rimatamásfalvi Petőfi egylet f. hó 21-én a Gondúzóban jelmezestélyt rendez. Belépti-díj 80 fillér. Kezdeté este 7 órakor.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó nagymamám temetésén megjelenni szivesek voltak és bánatunkban résztvevőn osztoztak — hálás köszönetet mond rokonai nevében is *Kishonthy Sári*.

Színelőadás Tiszolczon. A tiszolczi műkedvelők a magyar kaszinóban f. hó 21-én a szegénysorsu iskolás gyermekek felruházása céljából színelőadást rendeznek, melyen „A sasok” című 3 felvonásos vígjátékot játszik. A színelőadást tánc követi.

Megszökött gazdálkodó. A fővárosi lapokban olvassuk, hogy a zabzói pusztán gazdálkodott *Schubert* Dani budapesti mészáros tömérdek adósság hátrahagyása után Amerikába vitorlázott.

Jelmezestély. Az idei farsang egyik kimagasló mozzanata volt a folyó hó 7-én lezajlott jelmezestély, melyhez hasonló fényesen sikerült mulatságot régen láttak városunkban. Hangzatos reklámok előzték meg az ipartestület nyugdíjintézeté javára rendezett mulatságot, s a nemes cél érdekében óriási és díszes munkásságot fejtettek ki azok, kik a nyugdíjintézmény gyarapodásának ügyét szívükön viselik. A fényes siker, az általános elismerés, munkásságuk, áldozatkészségük és sok fáradságuk legszebb jutalma, s mi is, kik a nyugdíjintézmény magasatos célját lelkesen támogatjuk, szívesen rojjuk le az elismerés adóját. *Kovács Zsigmond, Miskolczy Lajos, Lévy Zsó, ifj. Rábely Miklós és Szoyka Pál* voltak az ügyes és ötletes rendezők. Ritkaság, hogy egy olyan kis városban, mint a miénk, zsutfolásig megteljen ilyen alkalommal a nagy terem, egymás hátán szorongtak a nézők, s a szünóra előtt bizony csak nagy ügyvel-hajjal lehetett körtánczot lejteni. Észünkbe jutottak a régi polgári olvasóköri bálók, mikor a jó öreg *Három Róza* nagytermében szorongott a publikum. Az érkezőket barátságosan üdvözölte a nagyterem bejáratánál egy dísznőfényes álarczezel díszített ajtónyitogató s már 9 óra tájban, mintegy 75-80 jelmezestély gyűlt össze a buffet-terembe: a Hungária fényesen kivilágított és feldíszített nagytermében pedig tömegesen jött a kíváncsi nézőközönség, miközben a karzatokat is érdeklődő hölgyközönség foglalta el. A rendező ifjuság élén álló *Weisz Manó, Lévy Zsóval* együtt rendezte a felvonulást, mely 9 órakor kezdődött. Az úri közönség a terem közepén szorongott, s a jelmezestély hangjai mellett csoportokban vonultak fel, gyönyörű megkapó képet nyújtva a szemlélőknek. A jelmezestély a következő sorrendben csoportonként vonultak fel: I. Karnevál hercegnők és hercegek, kutyá fogat kis pierettel és utána számos pierett és pierot. — II. Magyar leányok és esikósok. — III. Kéményseprő szobaczezával, amerikai Janke masamod leánnyal, ezéltábla, diaboló, contetti, gressák, szerezesen szolgáló. — IV. Danilló és vig özevgy, dalmátok, spanyolnők, montenegróiak, olasz utcaiz énekesek és török nők. — V. Mandarin, magyar huszár, szerezesenek, török pasák és margaretté, régi magyar jelmezestély angol tábornokkal. — VI. Görög császárné, új királynője, égbolt, tündér, tavasz, virág jelmezestély, angyalok és jóvendómondó. — VII. Sárgafekete bohóc, neuzeti színű szallagon vezette be a sárga-fekete Zepelin léghajót és utána számos, bohóc nagydobbal, ezéltáblával. — Pierettek voltak: *Tóth Mariska, Percz Bözsike*; spanyol leány: *Kovács Emmus*; tündér: *Lutter Juliska*; árvaska: *Bátki Terike*; gésa: *Szelecsényi Ilona*; margaretté: *Kovács Zsigáné*; égbolt: *Fodor Maresa*; szobaczezával: *Nagy Anna*; magyar leányok: *Mézes Róza, Varga Ilesa, Kovács Mariska, Lovas Margit*; régi magyar urinő: *Ibos Juliska*; török nő: *Gees Béláné*; vig özevgy: *Hiznyan Béláné*; olasz nő: *Szelecsényi Vilma*; ezigány leány: *Simon Annus*; dalmát nő: *Simon Mariska*; új királynője: *Endrédy Juliska*; angyalok: *Takács Zsuzsika, Liptai Mariska, Csizi Juliska*; spanyolnő: *Kis Juliska*; contetti: *Mázik Anna*; tavasz: *Kovács Anna*; karnevál hercegnők: *Loffai Terike, Halasi Juliska*; ezéltábla: *Kovács Mariska*; diaboló: *Czékman Mariska*; görög császárnő: *Lóska Ilona*; repkény: *Dulovics Erzsike*; esipke *Rózsika*; *Szabó Olga*; lóhere: *Cseh Zsuzsika*; masamodleány: *Lovas Margit*; kéményseprő: *Sarinay L.*; török pasák: *Martinovics Ferencz*; *Kovács Zsiga*; karnevál hercegek: *Szoyka Pál, ifj. Rábely Miklós*; olasz utcaiz énekesek: *Stempel Jenő, Kriszkovits Antal, Krajtsi Ede*; bohócok: *Bohum Endre, Finkey Odón, Molnár Gerő, Kluk András*; dominó: *dr. Soldos Béla*; danilló: *Hiznyan Béla*; spanyol: *Majoros József*; pierott: *Klauszman Gyula, Kovács Lajos, ifj. Rónay Gyula, Gömör Gústáv*; esikósok: *Káposztás László, Lendvay Pál*; angol tábornok: *Wichner Sámuel*; magyar huszár: *Komlósy Andor*; amerikai Janke: *Vagner Adolf*; kínai utcaiz árus: *Osváth Árpád*; jóvendómondó: *Papucsák Miklós*; szerezesen szolgáló: *Bódy Barna, Bora Gyula*; szállópásztor: *Kosko Lajos*; magyar kanász: *Szöllősy László*. — Nagy tetszéssel fogadták a *Szoyka Pál* nagy kutyája által vont gyermekkoscsit, melyben a szép kis *Percz Bözsike* foglalt helyet. A menetet ifj. *Rábely Miklós* és *Szoyka Pál*, a két karnevál herceg nyitotta meg. A jelmezestély többször körben jártak, miközben a júri is megkezdte működését, díjat osztva a legszebb jelmezestélyeknek, a legnagyobb és legkisebb alaknak, s később még több trétás tárgyat sorsoltak ki. Az egyik főrendező: *Miskolczy Lajos*, ott szorongatta zsebében az értékes arany zseborát láncz-czal, de az 500-ik belépő nem jelentkezett s így azt nem lehetett kiadni. — Nagynehezen megindult aztán a táncz, de alig jutottak el az első négyeshez éjféltől. Ezt négy kolumban 120 pár tánczolta. Ejjéltűtán 1/21-kor vonult le a mulató közönség szünórára az étterembe, természetesen már jóval előbb levetették az álarczot, s azután vígan folyt a táncz reggeli 6 óráig. Ugy halljuk, hogy az ügyes rendezőség felszolgáltotta jelmezestélyeket, hogy a folyó hó 21-én — farsang utolsó vasárnapján a kath. olvasókörben tartandó batyubálon jelmezestély vegyenek részt. Sokan ígéretet is tettek s a jelmezestély megjelenése bizonyára emelni fogja a batyubál kedélyességét és fényét.

Pénzüntézetek közgyűlése. A helybeli pénzüntézetek évi rendes közgyűlésének határideje már kitűzött. Első a gömörmezei takarékpénztár és hitelbank, mely folyó hó 18-án, délután 2 órakor tartja 11-ik évi rendes közgyűlését saját új helyiségében. A vármegye egyik legkiválóbb pénzüntézeté: a *Rimaszombati Takarékpénztár* (az osztrák-magyar bank mellékhelye) február hó 24-én tartja 47-ik közgyűlését saját helyiségében, másnap délelőtt 9 órakor a gömörmezei nép- és iparbank tartja 38-ik évi rendes közgyűlését a polgári olvasókörben.

Kegyelem. A helybeli kir. törvényszéknel az esküdtbíróság által két év előtt szándékos emberölés büntette miatt négy évi fegyházra ítélt *Erdős Mór* német, ki *Mária-Nosztrára* a tegyházba szállított, — mint halljuk — kegyelmet kapott, s két évi fegyházbüntetés után szabadlábba helyeztetett.

Vásáráthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Tornaúján a folyó évi márczius hó 14—15-ikére eső országos vásár 16—17-ikére, a május hó 21—22-ikére eső vásár május 18—19-ikére, a szeptember 17-ére eső hetivásár szeptember 15-én, az október 1-re eső szeptember 29-ére, s az október 8-ára eső hetivásár október 6-ára helyeztessék át.

Gondnokság. A f. hó 10-én megjelent hivatalos lapban egyszerre a következő gondnokság alá helyezések közölhetnek: *Juhász László* ajnácskői, *Kindel Gizella* esztereki, *Grimm Albert* klenóczi, úzv. *Benedikt Mihály* né sajtóredői, *Horváth István* rozsnói, *Mikulás András* ratkói illetőségűeket, illetve lakosokat gondnokság alá helyezték.

Stampay Kath. Énekek, Imák és Temetési szertartások könyvének XV-ik kiadása 256 oldalal esimos keménykötésben: 30 fillér, díszes angol vászonban: 50 fillér. Tízre egy ingyen jár: 24 oldalas kotta-is ingyen. Kapható a szerzőnél *Köbölkúton, Esztergomgyében*.

Nyugtázás. A rimaszombati ált. ipartestületi nyugdíjgyűlés adaptókéje javára folyó hó 7-én tartott álarczos jelmezestély alkalmával a bevétel volt: belépti jegyekből 900 kor. — fill., felülfizetésekből 125 kor. — fill., összesen 1025 kor. — fill., kiadás volt 266 kor. 63 fill., maradvány 758 kor. 37 fill. Köszönettel nyugtazzuk a következő szíves felülfizetéseket és jegyváltás címén beküldött összegeket: *Molnár József* 10 kor., *Varga Lajos* 7 kor., *dr. Baksay Dezso*, *Weisz Manó* és *Nagy Sámuel* 5-5 kor., *Tóth Béla* 4 kor., *Szabó István*, *Lévy Zsó*, *ifj. Rábely Miklós*, *László János* és *Nyerges János* 3-3 kor., *Józsa Áron*, *Soós Ferencz*, *Bródy József*, *Szoyka Pál*, *dr. Kármán Aladár*, *Horváth György*, *Rakottay Lajos*, *Csékéy István*, *Tarjányi Lajos*, *Ródoti Ignác*, *Szabó József* m., *Reisz József*, *Simon János* (odrász), *Zsuffa Kálmán*, *dr. Krausz Gyula*, *Durda János*, *Miskolczy Lajos*, *ifj. Hiznyan Bálint*, *Schulhof Pál*, *Králik Béla*, *Tóth István* és *Senka József* 2-2 kor., *Bródy Barna*, *Spitzer Rezső*, *Márkus László*, *Gees Béla*, *Ósintalan János*, *Percz Béla*, *Takács Ferencz*, *Dicky Pál*, *Plessinger Géza*, *Makovics Lajos*, *Somogyi Kálmán*, *Steiner Károly*, *Katona István*, *Jeszenszky Soma*, *Ács József*, *id. Uhrin János*, *Gémes Béla*, *Gránát Dezso*, *Majorossy Rezső*, *Hlozek János*, *Vályi Ferencz*, *id. Molnár Ferencz*, *Bartos János*, *ifj. Kovács László*, *Tihanyi Lajos*, *Broczko Józsefné*, úzv. *Hlozek Jánosné* és egy maszk 1-1 kor., *Lovass Margit* 90 fillér, *Halmágyi Viktor* és *ifj. Susztek József* 40-40 fillér, *Viczián Béla* 30 fillér. — *Kovács István*, pénztárnok, *Rónay Gyula*, titkár.

Kiadó gyümölcsös kert.
A felső malommal lévő káposzta földek mellett **Benyó Géza** budapesti lakos tulajdonát képező **gyümölcsös pástos kert**, a mely a legjobb karban van — benne figyelmű, azonnal bérbe kiadó. — Értekezhetni lehet **Benyó Béla**, Deák Ferencz-utcai lakásán. 1-3.

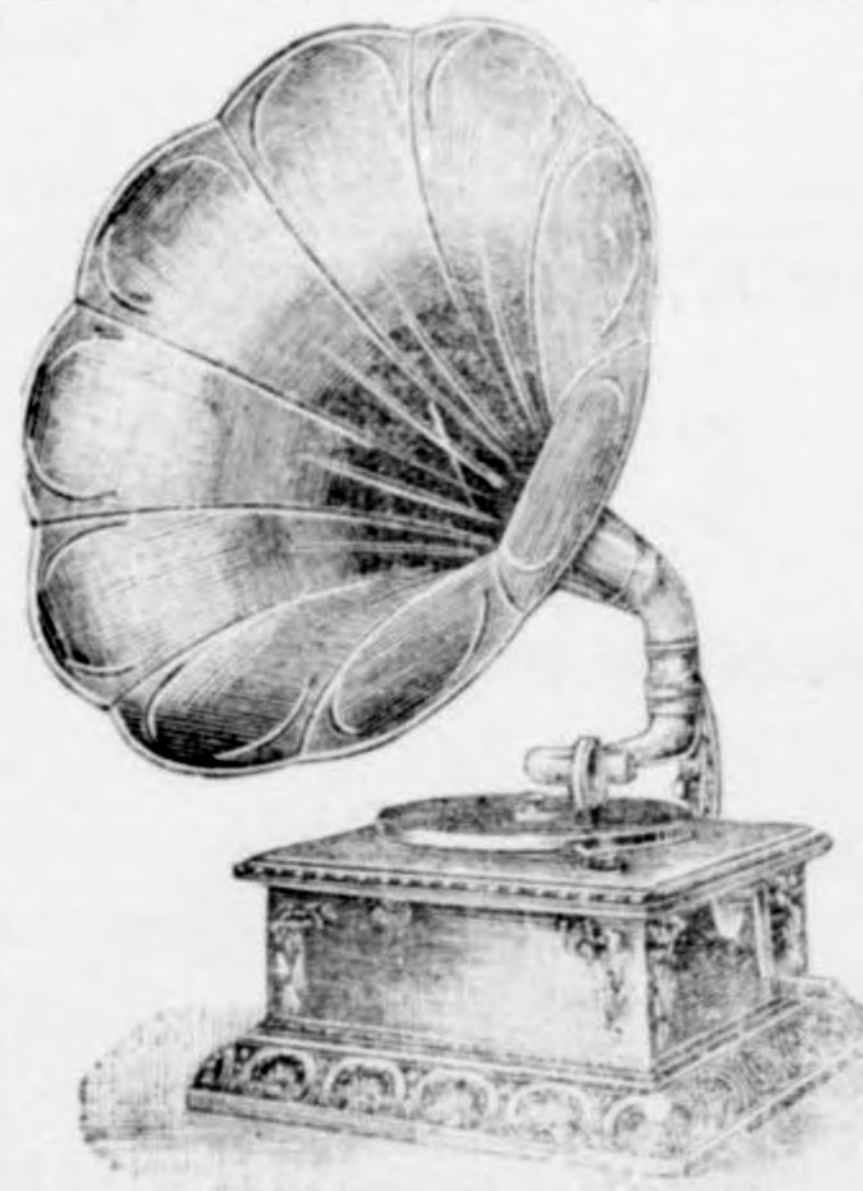
Naponta friss vágású
marha- és bornyú-húst
szállít 5 kilós postacsomagban
Teschauer Ignác mészáros **Garamszécsen**
(Gömörmeze) a következő áron:
1 kilo bornyúhús (teleje) 72 fillér.
1 kilo bornyúhús (hátsúja) 84 fillér.
1 kilo marhahús vegyes részekből 88 fillér.
Kóserhús szintén megrendelhető. 2-3

Benkó János
Gömörvármegye legrégibb és legnagyobb
butortelepe,
valamint temetkezési vállalata
Rimaszombat, Kossuth-u. és Kmetty-utca sarok.

Ajánlja óriási készlettel bíró butortelepét a n. é. közönség jóakarata figyelmébe; divatos nappali és hálószoba berendezések, menasszonyi kelegye és egyéb más butorzatok a legnagyobb választékban mérsékelt áron kaphatók. Temetkezési vállalatom szintén ajánlom a n. é. közönség figyelmébe. Ajánlokom bármely egyszerű temetéstől a legdíszesebb temetéseknél a teljes elrendezéséig.

Ezúttal megkapom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására, hogy butorüzletemet teljesen felosztattam, temetkezési vállalatomat azonban kibővítve tovább folytatom. Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítékot nyújt minden, a temetkezés elrendezése körül szükségesnek észszes ügyeknek gyors és pontos kivitelére. Vidéken történő temetések elrendezését ezután is a legnagyobb készséggel elrendezem. Szemfedél, koporsó és sirkoszorúk s az összes temetkezési kellékekből nagy raktártartok. Teljes tisztelettel: **Özv. Hollósy Józsefné.**

Özv. Benkó Jánosné, tulajdonos.

Dr. VAJDA GÉZA szemorvos szemgyógyintézeté
Miskolcson, a „sanatorium és vizgyógyintézet” felső épületében. — Telephon 221.
Rendelés hétköznap d. e. 11 órakor és d. u. 3 órakor. 6-13

A Nyusiyai Takarékpénztár Részv.-társ.
1909. év április hó 1-től kezdődőleg ideiglenes betétek után 4%-os, állandó betétek után 4 1/2%-os kamatot fizet.

KERESEK
ügyes mindenek szakácsnét, ki minden házi teendőkben jártas. Magános urnához, kinél jó otthonra talál. Fizetés 20 korona. Főfeltétel tisztességes jó magaviselet.
Alexy Sándornéhoz
Hajdu-Szoboszlón.

Egy tanonc
azonnal felvétetik **BRAUN ZSIGMOND** vaskereskedésében **Rimaszombatban.**

Eladó méhek.
3 kőpü jól kitelett méh eladó. — Értekezhetni: **Kozsehuba Lajossal** Rimaszombatban Szajjártó-utca 17. szám alatt.

Egy jó házból való izr. fiu
tanulónak felvétetik **Kóth Ábrahám** liszt- és fűszerkereskedésében **Putnokon.**

Andrási-utca és Tompa-tér sarkán levő 1-ső számú házban, egy szép egészséges 3 szobás lakás 1909. május 1-étől bérbe vehető. **Kossuth-utca 41.** számú ház pedig eladó. Venni vagy bérelni kívánók értekezhetnek: **ANDRÁSSI fényképészszel.**

Hirdetmény.
949. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a győri kir. járásbíróság 1908. évi 7496. számú végzése következtében dr. Tordai Gábor budapesti ügyvéd által képviselt Nagy József javára 200 kor. s jels erejéig 1908. évi december hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: sertések nyilvános árverésen eladatnak.
Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1908. évi V. 731/2. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1888. évi decz. hó 12 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 44 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban az addó lakásán leendő eszközlésére 1909. évi febr. 22-ik napjának d. u. 3 óráta határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eltoznak adatni.
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Rimaszombat, 1909. február 8. napján.
Gasko, kir. bír. végrehajtó.

Özv. HOLLÓSY JÓZSEFNÉ
legrégibb temetkezési vállalata
Rimaszombatban.
Losonczy-u. 21. sz. a. saját házában.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására, hogy butorüzletemet teljesen felosztattam, temetkezési vállalatomat azonban kibővítve tovább folytatom. Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítékot nyújt minden, a temetkezés elrendezése körül szükségesnek észszes ügyeknek gyors és pontos kivitelére. Vidéken történő temetések elrendezését ezután is a legnagyobb készséggel elrendezem. Szemfedél, koporsó és sirkoszorúk s az összes temetkezési kellékekből nagy raktártartok. Teljes tisztelettel: **Özv. Hollósy Józsefné.**

Meghívó.

A Gömörmezei Nép- és Iparbank XXXVIII. évi rendes közgyűlését

1909. évi február hó 25-én, délelőtt 9 órakor tartja a Rimaszombati Polgári Olvasókör nagytermében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak az 1908. évi zárszámadás és mérlegre vonatkozó jelentése alapján a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
2. Az újból átdolgozott alapszabályok tárgyalása.
3. Az intézeti módosított nyugdíjszabályzat tárgyalása.
4. Az új alapszabályok értelmében a jelenlegi 3000 darab 100 korona névértékű részvénynek 1500 darab 200 kor. névértékű részvényre leendő összevonása és ezzel kapcsolatban 100 drb. 200 kor. névértékű új részvénynek kibocsátása s ez alapon az alapítókének 300000 koronáról 320000 koronára leendő felemelése.
5. A sorrend szerint kilépő három igazgatósági tag helyének betöltése.
6. A felügyelő-bizottság és napibiztosok választása.
7. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1909. február 6.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált vagyonmérleg, nyereség- és veszteségszámla a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthető.

1-2.

Meghívó.

A Jolsvai Takarékpénztár Részvénytársaság

1909. évi február hó 24-én, délután 2 órakor saját helyiségében tartja

XLIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére szükséges 2 tag megválasztása.
3. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről szóló vezérigazgatói jelentés.
4. A felügyelő-bizottságnak a lefolyt évi üzlet-számadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
5. Az osztalék megállapítása.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére, a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
7. Ratkovszky Árpád kérvényének tárgyalása, az általa befizetett 2000 korona megtérítése iránt.
8. Esetleges indítványok és kérvények tárgyalása.

Jolsván, 1909. évi január hó 24-én.

Az igazgatóság.

Meghívás.

A Nyustyai Takarékpénztár Részv.-társ. XXIII. évi rendes közgyűlése

1909. évi február hó 28-án délután 2 órakor az iskola tantermében fog megtartani, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1908-ik évi üzleteredményről.
2. Mérleg jóváhagyása, felmentvény megadása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályoknak 76. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok helyeinek választás utján való betöltése és a felügyelő-bizottság választása.
4. Indítványok.

Kelt Nyustyan, 1909. február hó 7-én.

Az igazgatóság.

Szives tudomásul.

A folyó év január 1-től gazdasági gép- és áruosztályunkat megnyitottuk, hogy ez által a közsükségnek tegyünk eleget, biztosabban és előnyösebben hozzáférhetővé tegyük a nagyközönségnek a szükségelt gazdasági gépek és egyéb földmívelési eszközöknek a beszerzését. Szives készséggel keress fel egyszerű levelező-lapon hozzánk intézett felhívásra e szakbéli hivatalnokunk mindazokat, kik e végett hozzánk fordulnak.

Legelőnyösebben beszerezhetők: **Gőzcséplő- és motorcséplő készletek, vető-, arató- és fűkaszaló gépek, szénagyújtók** és az összes kisebb gazdasági gépek.

Műtrágyák kicsinyben és kocsiakománnyként, ugyszintén egyéb gazdasági szükségleti tömegárak.

Elvállaljuk: takarmány-fűlesztő kamrák, malom, szeszyár és téglagyár berendezések szállítását. — Esetlegesen csereszételeket is lebonyolítunk.

Fizetési feltételeink a legkedvezőbbek, a mennyiben kellő biztosíték ellenében 6—15 évi hitelt is nyújtunk.

Tisztelettel:

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági bank r. t.

5—12.)

Meghívás.

A Rimaszombati Takarékpénztár (az Osztrák-Magyar bank mellékhelye)

1909. évi február hó 24-én

szerdán délelőtt 9 órakor saját helyiségében

XLVII. évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1908-ik év üzletéről.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
3. Az évi osztalék megállapítása.
4. Az alapszabály II-ik fejezetébe, egy új 10. §-nak beiktatása.
5. Az alkalmazottak szolgálati, ügykezelési és feyelmi szabályzata 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20. pontjainak a közgyűlés által való megerősítése.
6. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
7. Felügyelő bizottság és napi biztosok választása.
8. Indítványok.

Rimaszombat, 1909. február 7-én.

1-2.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Május elsejére a **Rákóczy-utca 29. szám** alatt levő ház, mely áll kényelmes öt szoba, hozzá egy nagy konyha, kamra és kert, továbbá az udvarban külön egy kisebb lakás, mely egy nagy szoba, konyha és kamrából áll, kiadó. — A lakás úgy irodának, mint hivatalos helyiségnek nagyon alkalmas. — E lakások május 1-ig teljesen átigazítva és kifestve lesznek. — Az udvarban egy nagy magtárnak alkalmas épület is van. Értekezhetni lehet bármikor a tulajdonos özv. **Szabó Györgynével.**

Szőlő-oltvány-

és vesszőről **nagy képes árjegyzékemet** ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki ezimét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, **a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet.**

OLCSÓ AR és PONTOS KISZOLGÁLÁS. — Cím: SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe Bihardioszeg.

MEGHIVÁS.

A Garamvölgyi Takarékpénztár Részvénytársaság

1909. évi február hó 21-én délután 3 órakor a Pohorella vasgyári tisztí Casinóban tartja

II. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.)*

- Tárgysorozat:** 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. — 2. Az 1908. évi mérleg be-terjesztése. — 3. Intézkedés az eredmény hovatartására nézve és felmentvény megadása. — 4. A felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre. — 5. Két részvényes megválasztása, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére. — 6. Esetleges indítványok.

Pohorella-vasgyár, 1909. évi február 2-án.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvényes csak akkor szavazhat érvényesen, ha részvénye legalább 30 nappal a közgyűlés előtt saját nevére iratott át.

13. §. A közgyűlésen csak olyan indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés megtartása előtt legalább 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadattak. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált számadás az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében (11—1 óráig) az érdekeltek által megtekinthető.

TARTOZIK.

MÉRLEGSZÁMLA.

KÖVETEL.

V a g y o n		T e h e r	
	korona		korona
Pénzkészlet	2447	Részvénytőke	120000
Váltók	2050	Takarékbetétek könyvekre	168221 18
Jelzálogkölesönök	51524 28	Takarékbetétek folyószámlára	658 16
Kötvény kölesönök	295362 65	Fizetendő 10% betétkamatadó	346 70
Folyószámla kölesönök	35000	Fizetendő 10% folyószámla	1 32
Felszerelések	1000	Folyószámla hitelezők	82740
Alapítási költség	3168	Váltókölesön	10000
Ingtatlan	2009	Előrefizetett kamatok	3538
Átmeneti kamatok	245	Nyereség előhozat 1907. évről	1011 60
		1908. évi nyereség	6289 95
	392807		7301
	53		53

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

V e s z t e s é g		N y e r e s é g	
	K		f
Folyósított betét-kamat	67	Jelzálog-kötvény-kölesön kamat	17274
Tökésített betét-kamat	5956	Folyó-számla kamat	493 77
Tökésített folyó-számla kamat	22	Intézeti betét	841
Betét kamatadó 10%	602 41	Váltó-kamat	1190
Folyó-számla kamatadó	2 27	Késedelmi kamatok	232
Folyó-számla hitelezők kamatja	1302	Részvényátírás	29
Adók	183	1907. évi nyereség áthozat	1011
Tisztí fizetések	2200		60
Napibiztosí díjak	598		
Kezelési költségek	1189		
Posta költségek	170		
Házbér	361		
Leírás az alapítási költségből	983		
Leírás a felszerelésből	129		
Nyereség előhozat	1011 60		
1908. évi nyereség	6289 95		
	21071		72
	72		72

Pohorella-vasgyár, 1908. évi december hó 31-én.

Antony János sk., igazgató. **Kahle Frigyes** sk., pénztárnok. **Handzó Pál** sk., könyvelő.
Az igazgatóság: **Schröder Gyula** sk., **Tirscher Szilárd** sk., **Altstock Ede** sk., **Szontagh László** sk., **Borbás György** sk., **Suha Bertalan** sk., **Krajcsy Bertalan** sk., **Lányi Aladár** sk., **Lux Mihály** sk.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — A felügyelő-bizottság: **Eisenhut Pál** sk., felügy. biz. elnök. **Hering Samu** sk., **Okolicsányi Lajos** sk., **Kaiser K. József** sk., felügy. biz. tagok.

A t. utazó közönséghez!

Rimaszombatban, a „TOMPA“-szállodában

egy szoba fűtés, világítással és egy ágygyal 2 kor.; ugyanez két ágygyal 4 korona. Hónapos szobák kaphatók meg egyeztetés szerint teljes ellátással is.

Elfogad **havi előfizetőket** benti és kinti étkezésre.

Ajánlja továbbá kitérő minőségű **szentendrei** és **ajnácskői** új borait, literenként 32 krajczárért.

Naponta friss csapolású **maláta-sör**, egy pohár 10 kr.

Szives pártfogását kéri az utazó és szórakozni kívánó közönségtől:

GEDE ISTVÁN, vendéglős.

10—